

Environmentální výchova

Charakteristika

Environmentální výchova se bude promítat ve všech integrovaných blocích během školního roku. Dále bude rovněž 1x za 14 dnů probíhat v rámci zájmové činnosti *přírodovědné zkoumání aneb „Kouzla přírody“*.

Budou se zařazovat aktivity podle aktuální situace, především při pobytu venku, využívat situační učení a učení prožitkem. Smyslem je rozvíjet prostřednictvím různých činností kladný vztah k sobě i okolí a prostředí, ve kterém všichni žijeme. Vést děti k tomu, aby nejen vnímaly různorodost přírody, ale také je vést k zodpovědnosti za vlastní chování. Učit děti poznávat a chápat, že lidská činnost může životní prostředí chránit, ale také poškozovat.

Pro environmentální výchovu dětí budeme celoročně využívat školní zahradu a blízké okolí s pestrými biotopy.

Zapojit děti do třídění odpadu a snažit se přiblížit dětem ekologickou činnost.

Konkretizované očekávané výstupy:

- Všimnout si změn a dění v přírodě.
- Poznat a pojmenovat přírodu kolem nás.
- Osvojit si poznatky a dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o životní prostředí.
- Znat význam životního prostředí pro člověka.
- Umět rozlišit činnosti, faktory, které na životní prostředí působí kladně a naopak.
- Pečovat o životní prostředí – dbát o pořádek, třídit odpad (plasty, papír, biologický odpad...), starat se o rostliny a ptáky.
- Šetřit vodou (při umývání rukou, čištění zubů).

Vzdělávací nabídka:

- pozorování, zkoumání – v MŠ, na školní zahradě a při pobytu venku
- pokusy, experimentální aktivity
- volná hra
- konstruktivní a námětové hry
- využití přirozených situací a spontánních činností - prožitkové učení
- manipulace s encyklopediemi
- hry na rozvoj empatie, kamarádství
- individuální rozhovory, naslouchání
- komunikativní kruhy
- pobyt v přírodě
- manuální aktivity na zahradě, péče o záhonky.
- Sběr nejrůznějších přírodnin, jejich třídění na místě k tomu určeném (plánované zbudování *Koutku pro přírodniny* na školní zahradě) a manipulace s nimi. Využívání k tvůrčím i dalším různorodým a pestrým didaktickým činnostem.
- Využit nabídky IRIS, které jsou zaměřené na ekologickou výchovu.
- V rámci možností využít nabídky Sluňákova.

Čím začneme

- Vybrat ve třídě vhodné místo pro aktuální probírané přírodniny. Provádět ve třídě jednoduché pokusy s klíčením aj.
- Doplnit koutek na pozorování a zkoumání různými lupami a podle možností i mikroskopem (do budoucna zakoupit, popřípadě zapůjčovat ze ZŠJF).
- Dále vybavovat vhodnými knihami a encyklopediemi o přírodě.
- Úprava školní zahrady:
 - Zušlechťování (popřípadě rozšíření) „Koutku pro přírodniny“ na školní zahradě, kde děti mohou přírodniny třídit a skladovat a využívat je k dalším pestrým didaktickým aktivitám.
 - Vytvořit na školní zahradě zeleninový záhonek, na kterém budou moci děti pozorovat růst rostlin ze semínek, jejich plodů, současně bude probíhat péče o něj. Děti se tak budou moci seznámit, jak „vznikají a kde se berou“ hrášek, ředkvička aj. Naučí se sázet, okopávat, trhat plevel, zalévat a samozřejmě v konečné fázi i ochutnávat čerstvou zeleninu.
 - Založit kompost (využití posečené trávy..., dotace OÚ), který bude na zimu přirozeným zimovištěm nejen žízal a broučků.
 - Pečovat o květinový záhon.
 - Pokračování v každoroční obnově a péči o bylinkovou zahrádku, kterou osázíme mátou, šalvějí, meduňkou, pažitkou, petrželkou, mateřídouškou a levandulí (pletí, okopávání, zalévání - manipulace s drobným zahradním nářadím).
 - Trávníku využívat k pozorování různých druhů trav a bylin, všelijakého hmyzu, pavučin, ponechat kus trávníku přirozeně růst, tak aby připomínal neposečenou louku.
 - Tam, kde se travnatý porost používá na hry, se bude dál sekat častěji sekačkou.
 - Podle možností vybudovat maličké vodní jezírko, osázet ho vodními rostlinkami a přitáhnout tak na zahradu žabky.
 - Péče o ptactvo (sypání prosa do krmítka).

Orientační plán environmentální výchovy:

- Společně s dětmi pozorovat přírodu na podzim – rostliny, stromy, ptáci a zvířata, hmyz.
- Sbírat přírodniny- kaštiny, bukvice, šípky, jeřabiny, šišky na tvořivé činnosti v MŠ a jako stravu pro zvířátka v zimě.
- Sušit jádra z dýní, sbírat šípky na jejich další všestranné využití (příprava čaje...).
- Využití bylinkové zahrádky (sušení bylin, voňavé pytlíčky, příprava čaje).
- Vyhrabávání suchého listí na školní zahradě za pomoci dětí.
- Příprava zeleninového a květinového záhonu na zimu.
- Pozorování práce popelářů, třídění odpadu – kontejnery, sběr železa ve vsi (návštěva místního kovošrotu), odpadkové koše.
- Údržba čistoty v okolí MŠ.
- Vycházky k potoku, k rybníku, k lesu, pozorování ekosystému v okolí vodních ploch a čistoty vody.
- Tematické vycházky do blízké přírody, při kterých děti budou nejen pozorovat, co se v ní aktuálního odehrává, ale v rámci ní budou děti rovněž plnit nejrůznější úkoly, hry apod., při nichž si budou moci prohloubit, upevnit a rovněž zopakovat své získané znalosti ze světa zvířat, ptáků a rostlin, ekologické výchovy a ochrany svého zdraví a bezpečí. Seznámí se se svým pestrým okolím. Na závěr vyhledají společný poklad.
- Činnosti zaměřené na rozvoj poznatků o počasí a změnách počasí.
- Starat se s dětmi o ptáky (krmení).
- Myslivcům nabídnout nasbírané kaštiny a spojit s vycházkou ke krmelci.
- Vyrábět jednoduchá krmítka pro ptáky např. z PET lahví, kartónových krabic a z květináčů, šišky obalené v rozpuštěném sádle a posypané zrníčky (prosem) ad.
- Pozorovat zimní přírodu, stromy a zvířata v zimě.
- Jednoduché pokusy se sněhem, ledem a vodou (čistota).
- Využít pobytů venku ke hrám se sněhem.
- Postupně zařazovat na vycházce, na zahradě, ve třídě poznatky o vodě např. podoby vody, síla vody, jak zpívá voda, koloběh vody, co je pod hladinou, hraje si s vodou.
- Vycházky přírodou v okolí vesnice – přímé pozorování vztahů v přírodě.

- „Výprava za vodníkem“ – tvůrčí dílna spojená s vycházkou k místnímu rybníku, kde si děti prohloubí znalosti o koloběhu vody v přírodě, o živočišných žijících u rybníka.
- Den země – oslavit s dětmi tento svátek a využít další náměty činností např. co je půda krtkova domácnost, růst, hrajeme si s půdou.
- Zařadit další témata např. – sluneční království, představme si svět bez slunce, kdo potřebuje světlo a teplo, síla slunce, světlo a stín.

Seznam specificky zaměřené literatury

- RVP pro předškolní vzdělávání
- Konkretizované a očekávané výstupy pro RVP PV
- Děti a ekologie aneb návštěva z planety Gya , Marie Adamovská
- Ekologická výchova v mateřských a základních školách, Ekocentrum Paleta
- Ekolísky, Marie Jančaříková
- Ekoškoly a lesní mateřské školy, Tereza Vošahlíková
- Z pohádky do zahrádky, Alena Uhříčková
- Hravé říkanky pro šikovné všeznátky, Milica Vojtíšková
- Nápadky pro mrňata a škvřnata, Květoslava Burešová, Hana Korvasová
- O čtyřech královstvích, Lenka Hronešová
- O přírodě v přírodě, Sluňákov (CD nahrávka)
- Prevence řečových poruch v mateřské škole, Helena Fanturová
- Říkáme si s dětmi logopedické hříčky, František Synek
- Psychomotorické hry v mateřské škole, Eva Hurdová, Jaroslava Cardová
- Brousek pro tvůj jazýček, František Kábele, Luděk Vimr
- Logopedie, František Kábele, Marie Filčíková
- Metodika jazykové výchovy v předškolním věku, Marie Krčmová, Libuše Richterová
- Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole, Miluše Havlínová, E. Havlínová a kol.
- Šimon půjde do školy, kurikulum předškolní výchovy, z nakladatelství Portál

Pro výchovně vzdělávací práci lze využít podnětů z pedagogické literatury v MŠ např.

- Hrajeme si, barevné kamínky, G a M. Přikrylovy
- Hrajeme si od jara do zimy, G. A M. Přikrylovy
- Hrajeme si se slovy, G. A M. Přikrylovy
- Hrajeme si, témata na celý rok, G a M. Přikrylovy
- Metodické listy pro předškolní vzdělávání, J. Buriánová, V. Jakoubková, H. Nádvořníková (RAABE)

Další náměty budeme čerpat z vlastních zásobníků, veřejné knihovny, nabídky trhu, seminářů.

ADAPTAČNÍ PLÁN

1. Počáteční fáze – první 3 dny:

- Jeden z rodičů přijde s dítětem do MŠ (pokud možno vždy ve stejnou dobu), zůstane spolu s ním cca 1 hodinu (může i delší čas) ve třídě a pak zase odchází společně domů.
- **Rodič** - je spíše pasivní, nenaléhá na dítě, aby se od něj vzdálilo, akceptuje, že dítě vyhledává jeho blízkost, jeho úlohou je „být bezpečným přístavem“.
Pokud možno si nechte ani nehraje s jinými dětmi. Dítě musí mít pocit, že pozornost rodiče je mu kdykoliv k dispozici.
- **Učitel** - je opatrný, nenaléhá na navázání kontaktu s dítětem. Může mu nabízet hračky nebo se s ním zapojí do hry. Pozoruje chování rodiče a dítěte, nesnaží se je oddělit.

2. 4. den:

- Cílem 4. dne je předběžně rozhodnout o délce adaptace. Pár minut po vstupu do třídy se rodič s dítětem rozloučí, místnost opustí, ale zůstane nablízku. Reakce dítěte je měřítkem pro pokračování nebo přerušování tohoto pokusu o odloučení.
- Odloučení trvá maximálně 30 minut. To platí i v případě, že dítě začne plakat, ale rychle a natrvalo se nechá utiшит učitelem.
- Pokud dítě po odchodu rodiče působí rozrušeně, vystrašeně, sklíčeně nebo začne plakat a je k neutěšení, je třeba rodiče ihned přivolat.

3. Stabilizační fáze:

Od 4. dne se pokoušíme o následující kroky:

- Učitel převezme od rodiče péči o dítě.
- Rodič nechává stále častěji učitele reagovat na signály dítěte a pomáhá mu pouze v případě, že dítě učitele ještě neakceptuje.
Pokud se dítě při pokusu o odloučení 4. den nechalo utěšit učitelem, je doba odloučení 5. den prodloužena. 5. a 6. den je nezbytná přítomnost rodiče v MŠ (ne však přímo ve třídě), aby mohl být v případě potřeby přivolán do třídy.
- Pokud nelze dítě 4. den utiшит, měl by se rodič 5. a 6. den nadále účastnit dění přímo ve třídě, 7. den pak podle stavu dítěte podnikneme nový pokus o odloučení.

4. Závěrečná fáze:

- Rodič se v MŠ už nezdržuje. Je však dosažitelný pro případ, že by dítě výjimečně potřebovalo jeho podporu.
- Adaptace je ukončena, když dítě akceptuje učitele jako „bezpečnou základnu“ a nechá se od něj utěšit.
- Tak je tomu například v případě, když dítě protestuje proti odchodu rodiče, avšak nechá se učitelem rychle utěšit a v dobré náladě si hraje.

5. Kratší doba adaptace:

Poznámka pro učitele:

Pro kratší dobu adaptace (a to přibližně 6 dní) mluví pokusy dítěte vyrovnat se samostatně se zátěžovou situací a neobracet se přitom na rodiče (případně až odmítání kontaktu s rodičem).

6. Delší doba adaptace:

Poznámka pro učitele:

Častý oční a tělesný kontakt s rodičem a silná touha po jeho návratu při pokusu o odloučení 4. den jsou známkou nutnosti delšího adaptačního období, **cca 2-3 týdny**.
S dalším pokusem o odloučení je třeba několik dní vyčkat.

ŠKOLNÍ ZRALOST

TEORETICKÁ ČÁST

Výklad hesla

Školní zralost lze vymezit jako dosažení takového stupně vývoje (v oblasti fyzické, mentální, emocionálně-sociální), aby se dítě bylo schopno bez obtíží účastnit výchovně- vzdělávacího procesu, nebo alespoň bez větších obtíží, nejlépe s radostí a dychtivostí. (Bednářová, Šmardová, 2010, s. 2)

„V pedagogicko- psychologickém pojetí znamená školní zralost stav dítěte projevující se v takové úrovni jeho organismu, která mu umožňuje adaptaci na prostředí školy. Toto pojetí vychází z teorií vývojové psychologie, které vysvětlují, jak dítě dozrává ve své centrální nervové soustavě, ve svých mentálních schopnostech, vnímání, pozornosti, řečových a komunikativních dovednostech.“ (Průcha, Walterová, Mareš, 2003, s. 243)

Školní zralost bývá v odborné literatuře nejčastěji charakterizována jako stav dítěte, který zahrnuje jeho zdravotní, psychickou a sociální způsobilost začít školní docházku.

Oblasti důležité při posuzování školní zralosti (kritéria školní zralosti)

1. tělesný (somatický) vývoj a zdravotní stav

Fyzická kondice dítěte hraje svoji roli při zahájení školní docházky- dítě lépe snáší únavu a tělesnou zátěž, která je na něj školním vyučováním kladena, a zároveň vykazuje lepší odolnost proti únavě a infekcím. Úroveň fyzické zralosti posuzuje pediatr při pravidelných lékařských prohlídkách, konkrétně na počátku předškolního věku ve třech letech a ke konci předškolního věku v pěti letech. Následující prohlídku absolvuje dítě v sedmi letech- na počátku mladšího školního věku. Někdy se podceňuje význam faktorů ovlivňujících raný vývoj dítěte (zejména motoriky a potažmo i řeči).

2. úroveň vyspělosti poznávacích (kognitivních) funkcí

Patří sem: vizuomotorika a grafomotorika; řeč; sluchové vnímání; zrakové vnímání; vnímání prostoru; vnímání času; základní matematické představy.

3. úroveň průčeschnosti (pracovní předpoklady, návyky)

Aby dítě bylo schopno při výuce plně využívat svoje mentální předpoklady, dílčí schopnosti a dovednosti, potřebuje mít zájem o učení a chuť poznávat. Důležitá je i schopnost tzv. záměrné (volní) koncentrace pozornosti na danou činnost (úkol); věku přiměřený smysl pro povinnost, zodpovědnost. Školní práce klade nároky na všechny kvality pozornosti - intenzitu, stálost, vytrvalost, odolnost vůči rušivým vlivům. Průčeschnost je podmíněna zejména vyzrálostí centrální nervové soustavy, ovšem úzce souvisí i se zralostí osobnosti a dosavadním stylem výchovy. Dítě by mělo být vedeno k respektování určitých pravidel, limitů, měla by být podporována jeho samostatnost, mělo by být vedeno ke zvládnutí drobných povinností (úklid hraček, oblečení, pomoc v domácnosti).

4. úroveň zralosti osobnosti (emocionálně- sociální zralost)

Zda dítě dokáže dobře fungovat ve škole, záleží nejen na jeho dispozicích, ale také na tom, zda umíme dítě vhodně motivovat a jak jsme schopni porozumět jeho povaze, důvodům jeho chování, jeho potřebám a možnostem. Na vyzrállost osobnosti jsou po zahájení školní docházky kladeny poměrně vysoké nároky, a to jak v oblasti emocionální, tak i sociální. Od žáka se očekává dostatečná míra emocionální stability, věku přiměřené zvládnutí emocí, sebeovládání, odolnost vůči frustraci.

Kromě věku přiměřené emocionální vyzrállosti je stejně důležitá i sociální vyspělost: určité sociální dovednosti, schopnost adaptability, spolupráce, schopnost začlenit se do skupiny vrstevníků, rozumět pravidlům společenského chování a zvládat tato dohodnutá pravidla respektovat.

Jak dítě obstojí mimo rodinu, tj. bez ochrany maminky a tatínka, záleží na tom, do jaké míry je vyzrálá jeho autonomie (samostatnost) a jak má rozvinutou sebedůvěru.

PRAKTICKÁ ČÁST

1. Tělesná zralost

Zde můžeme u dětí do jisté míry ovlivnit rozvoj v oblasti hrubé a jemné motoriky – pohybové aktivity nejrůznějšího druhu (popřípadě i věnování se určitému sportu), taneční pohyb, manipulace s drobnými předměty – navlékání korálků, stavění z konstruktivních stavebnic, manipulace s grafickým a výtvarným materiálem – pastelkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji (např.: rytmické nástroje), manipulace s běžnými předměty denní potřeby (př.: hřeben, zubní kartáček), hračkami, pomůckami atd.

2. Duševní zralost

Duševní zralost zahrnuje poznávací a rozumové schopnosti. Předpokladem pro vstup do školy je dosažená úroveň **zrakového a sluchového vnímání, rozumových schopností, paměti, řeči a motoriky.**

Zralost zrakového vnímání

Zralost zrakové vnímání je předpokladem pro úspěšné čtení. Dítě by mělo být schopné odlišit od sebe různé tvary a základní tvary i pojmenovat (čtverec, kruh, trojúhelník) a mělo by znát tvary alespoň některých písmen a číslic.

Aktivity k procvičování zrakového vnímání:

- rozlišování a vyhledávání stejných předmětů (např. kostek mezi kuličkami), odlišování rozdílných věcí (najít, co do skupiny nepatří podle tvaru, barvy)
- vyhledávání rozdílů na zdánlivě stejných 2 obrázcích
- odlišení rozdílného obrazce z řady stejných
- skládání a rozkládání obrázků rozstříhaných na části, skládání a rozkládání částí stavebnic (rozkládací kostky) a puzzle.
- procházení obrázkovými bludišti (tzv. hledání správné cesty k cíli)
- vyhledání a určení místa věci v místnosti (správná orientace v prostoru) – př.: najdi panenku, kde jsou umístěna světla, kde je koberec apod.
- vyhledání věcí na obrázku s pojmy dole/nahoře, vpravo/vlevo vzadu/vpředu/uprostřed – př.: co vidíš na obrázku nahoře vpravo apod.

Zralost sluchového rozlišování

Předpokladem pro úspěšnou výuku čtení je, aby dítě mělo poznat první písmeno ve slově.

Aktivity k procvičování sluchového vnímání:

- rozlišování zvuků (při zavázaných očích poznat zvuk sirek, peněz, klíčů aj.), poznávání hudebních nástrojů, přírodních zvuků
- napodobování rytmu vytleskáním (říkadla, básničky)
- hledání schovaného budíku podle zvuku
- hádání, co vydává zvuk
- hry na slepou bábu
- hádání, jakou hláskou začíná a končí slovo (co slyšíš na začátku - na konci?)
- "slovní fotbal" na hlásky (hráč vymyslí slovo začínající hláskou, na kterou končilo slovo vymyšlené protihráčem)
- vyhledání předmětů v místnosti začínajících na určitou hlásku či slabiku
- vymýšlení slov na nějakou slabiku (KO-Io, KO-pačky, KO-loběžka, ...)

Rozumové schopnosti

Chápání světa by u budoucích prvňáčků mělo být již více realistické, fantazijní pohled by měl postupně ustupovat. Dítě by také mělo:

- chápat jednoduché pojmy související s časem (včera-dnes-zítřa, ráno-poledne-večer) a být schopné řadit události chronologicky podle děje
- znát roční období
- být schopno třídit věci podle velikosti, délky, množství, druhu (větší – menší; stůl - židle - postel x jablko)
- být schopno logické úvahy o pojmech (co mají podobného stůl a židle; košile a svetr ap.)
- znát barvy i doplňkové (oranžovou, hnědou, růžovou, fialovou)
- mít určité početní vědomosti (kolik nohou má pes, kolik je dnů v týdnu) a dovednosti (umět počítat do 10)
- sčítat a odčítat do 5 (přidávat a ubírat z množství věcí)
- zvládnout ukázat správný počet na prstech či vybrat z hromádky předmětů požadovaný počet

Paměť

Paměť dítěte před vstupem do školy se stává trvalejší a záměrnější, i když je spíše mechanická než logická. Školsky zralé dítě by mělo:

- být schopné zapamatovat si větu o osmi slovech a doslova ji zopakovat
- udělat podle tří najednou vydaných pokynů danou věc provést (například "Jdi do kuchyně, vezmi tam hrneček a přines mi ho.")
- umět z paměti krátké básničky a písničky, popřípadě vyprávět vtipy či hádanky

Řeč

Školsky zralé dítě by mělo:

- správně vyslovovat všechny hlásky, toleruje se nesprávná výslovnost R, Ř
- v krátkosti (6 - 7 větami) plynule vyprávět o rodině, zájmech či trávení volného času
- mít bohatou slovní zásobu a zvládat i gramatické jevy řeči - správně skloňovat podstatná jména, a časovat slovesa
- skládat slova ve větě ve správném pořadí

Grafomotorika

Předpokladem pro rozvoj psaní je dobrá grafomotorika. Nutné jsou zejména:

- správný a fixovaný úchop tužky
- vybarvování ploch bez přetahování, nedotažení či odbytí jen vyčmáráním
- schopnost napodobit geometrické tvary
- schopnost správně zobrazovat figurální kresbu, která by měla být bohatá na detaily, propracovaná, ve správných proporcích (postava, oči, uši, 5 prstů)

3. Pracovní zralost

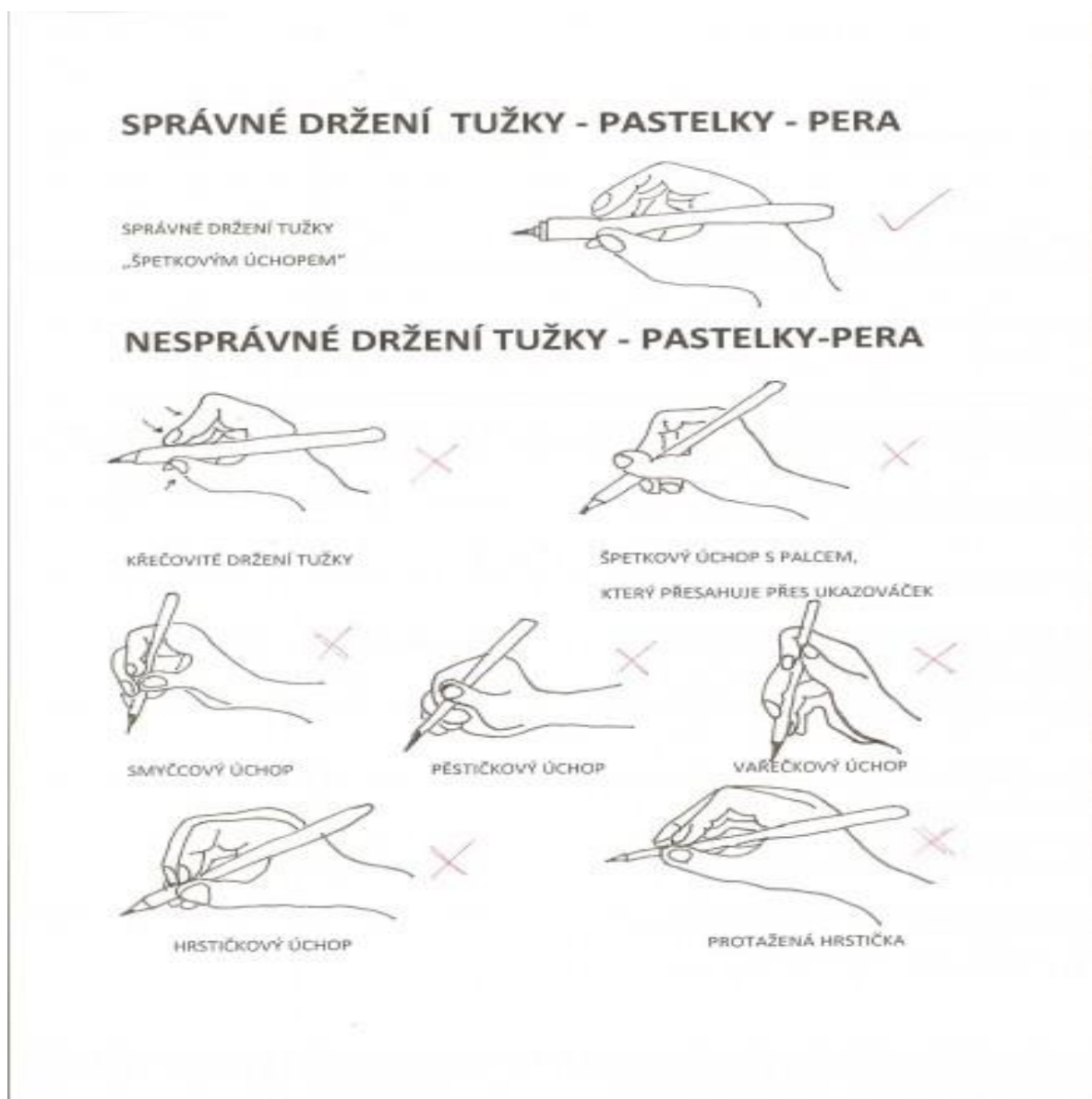
Velmi důležitou otázkou je úroveň pracovní zralosti, která souvisí s motivací. Ačkoli zájem o hru stále ještě přetrvává, dítě by současně mělo:

- projevovat zájem o činnosti podobající se školním úkolům (např. úkoly v dětských časopisech, plnění didaktických listů k tematickým celkům v MŠ)
- být schopné pracovat na nějakém úkolu delší dobu, i když je úkol relativně nezajímavá
- být schopné dokončit úkol, který si samo dalo: namalovat obrázek, vytvořit hrad z písku, postavit něco ze stavebnice apod.

4. Sociální a citová zralost

Úspěch ve škole je též podmíněn určitou duševní vyspělostí, samostatností, **emocionální stabilitou**, odolností a schopností přijmout i případný neúspěch. Školsky zralé dítě by mělo:

- být schopné velkou část dne trávit ve skupině vrstevníků mimo domov a bez přítomnosti rodičů
- přijmout místo rodičů jako autoritu učitele
- vykat dospělým, pozdravit při setkání, poprosit při žádosti o věc / pomoc, poděkovat
- umět se obléknout bez cizí pomoci, obout si boty a zavázat tkaničky na klíčku
- být schopné se podřídit formě práce ve skupině, plnit požadavky skupiny a kooperovat ve skupině
- mít osvojené hygienických návyky (jít samo na WC, umýt si ruce, ráno a večer si vyčistit zuby, večer se samo vykoupat)
- nereagovat na nezdar či nespravedlnost impulsivním výbuchem nebo pláčem
- rozhořčení ventilovat spíše slovními výlevy než záchvaty vzteku nebo tělesným násilím

Uvolňovací cviky

Vhodné jsou především krouživé pohyby. Důkladně dbáme na to, aby pohyb vycházel z té části paže, kterou procvičujeme (ramenní, loketní kloub či zápěstí). Při cvičení můžeme využít různé předměty, např.

dřevěnou tyč, šátek, provaz, laso, obruč apod. Cvičení doprovázíme vhodnými říkankami, které dítě motivují a napomáhají plynulému rytmickému pohybu.

Ramenní kloub

- Krouživé pohyby natažené nebo mírně pokrčené ruky (nejlépe vestoje) – mlýnské kolo (možno s rytmizací „Kolo kolo mlýnské za čtyři rýnské...“)
- Nápodoba míchání vařečkou v hrnci, točení kávomlýnku
- Kreslení ležatých osmiček do vzduchu (jednou rukou, druhou rukou, spojenýma oběma rukama)
- Plácání celou rukou (shora dolů, do stran) – napodobování driblování s míčem
- Tleskání nataženýma rukama - zobák čápa
- Dirigování celýma rukama
- Kreslení před tělem ve vzduchu (sluníčko, domeček, vlny, kreslení čar)
- Kymácení vzpažených rukou do stran (větve stromu se ve větru kymácejí)
- Nápodoba plavání (např. styl prsa, kraul)
- Nápodoba pohybu křídel – dítě se chytí za rameno a krouží celou paží (např. vrána)

Loketní kloub

- Krouživé pohyby předloktí (je-li to pro dítě obtížné, přidržíme zpočátku dítě pod ramenem)
- Nápodoba dirigování pouze předloktím

Zápěstí

- Krouživé pohyby zápěstím - jednou rukou, střídavě, oběma rukama, oběma směry (ruce mohou být natažené i pokrčené, pohyb vychází pouze ze zápěstí)
- Mávání dlaněmi různými směry (odhánění komára, vějíř, mávání šátkem, „zajíc stříhá ušima“)
- Plácání dlaněmi – bubnování na buben, driblování míčem
- „Mytí“ rukou
- Nápodoba hlazení (hlavičky dítěte, míče apod.)
- „Dalekohled“ z prstů – otáčením v zápěstí jej „zaostřujeme“
- Mačkání gumového míčku mezi dlaněmi sevřenými v pěsti, střídání napětí a uvolnění
- Motání klubíčka, „navíjení nitě“
- Ťukání nataženýma prsty o podložku (jedním i více prsty)

Prsty

- Nápodoba hry na klavír, flétnu, kytaru
- Kmitání prsty – poletuje sníh, prší
- Hry s prstíky – „panáček“ se zdraví, uklánějí, setkávají (prsty téže ruky, obou rukou navzájem)
- Kroužení jednotlivými prsty, „kreslení“ kruhů ukazováčkem
- Napodobování pohybu nůžek
- Roztahování a zatahování prstů – kocouří drápy
- Postupné rozevirání prstů jedné ruky – „rozkvétá kytička“
- Vytváření obrazců pomocí prstů – dalekohled, kukátko, kroužek, okýnko apod.
- „Strouhání mrkvičky“, „dlouhý nos“
- Luskání prsty
- Ťukání prsty o podložku – zobe kuřátko
- Nápodoba solení, drobení

TEST ŠKOLNÍ ZRALOSTI PRO RODIČE DĚTÍ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU

Jméno a příjmení dítěte:

Odklad povinné školní docházky: ANO NE

1. Dítě je přiměřeně fyzicky vyspělé (měří víc než 115cm a váží víc než 20kg).	ANO	NE
2. Je pohybově obratné a šikovné.	ANO	NE
3. Umí zacházet s tužkou, dovede obkreslit základní geometrické tvary, vyjádřit kresbou jednoduchý námět.	ANO	NE
4. Správně vyslovuje všechny hlásky, dokáže artikulovat obtížnější slova (čtvrtek, cvrček, marmeláda,...).	ANO	NE
5. Dovede vyjádřit svou myšlenku, nevyskytují se zkomoleniny, dysgramatismy.	ANO	NE
6. Poznává počáteční a konečnou hlásku ve slově.	ANO	NE
7. Zvládne složit puzzle, vyřešit bludiště, najít na obrázku detail.	ANO	NE
8. Zvládne číselnou řadu do 10, porovnat malá množství předmětů (více-méně), vyjádřit počet konkrétními předměty, někdy i jednoduché sčítání a odčítání.	ANO	NE
9. Orientuje se v prostoru, používá pojmy označující polohu (nahore-dole,...), označí první, poslední prvek (případně další) v řadě.	ANO	NE
10. Soustředí se na činnost, poslech.	ANO	NE
11. Nepotřebuje po obědě spát, ranní vstávání probíhá bez větších obtíží.	ANO	NE
12. Nemá strach z cizích lidí, dovede si říct o hračku, o pomoc, nemá problémy se zapojením do skupiny vrstevníků.	ANO	NE
13. Bez problémů se zapojuje do her s pravidly.	ANO	NE
14. Není zvýšeně plačtivé, nestřídají se u něj rychle nálady radosti a lítosti.	ANO	NE

Pokud dítě nesplňuje více než 5-7 předpokladů, je dobré iniciovat vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně.

V Otaslavicích dne:

Podpis zákonného zástupce dítěte:

Základní škola nadporučíka letectva Josefa Františka a Mateřská škola Otaslavice

Individuální plán pro dítě s OŠD v mateřské škole

Jméno dítěte:

Datum narození:

Bydliště:

Důvod IVP: nerovnoměrný vývoj v oblasti hrubé a jemné motoriky, řeči a socializace

IVP vypracován na základě žádosti zákonných zástupců dítěte, povolení vedoucí učitelkou MŠ a na podkladě odborného nálezu z PPP (oddělení klinické psychologie, klinické logopedie apod.)

Hrubá motorika:

- podporovat házení a chytání míče, běhání, skákání, přelézání, podlézání, lezení, plazení, válení apod.
- podporovat rozvoj rovnováhy houpáním, použitím šikmých ploch pro chůzi, přeběh apod.
- rozvoj vnímání lidského těla a jeho částí
- rozvoj rytmičtosti
- upevňovat samostatnost v jídlu, oblékání, hygieně (sebeobslužné úkony)
- v rámci tělovýchovných chvilek klást větší důraz na zdravotní cviky a jejich provedení

Jemná motorika:

- do období realizace reedukace grafomotorických obtíží využít zacházení s tužkou, pastelkami, nůžkami
- v době realizace reedukačního programu respektovat absenci psaní, kreslení, stříhání s náhradou za modelování, vytrhávání, vylepování, práce se stavebnicí, mozaikou apod.
- procvičovat: zamykání zámků, manipulace s klikou, zapínání řemíků, vázání uzlů, tkaniček apod.

Rěč:

1. Rozvoj slovní zásoby:

- podporovat aktivní užívání běžných slov v náležitém významu
- rozvíjet přirozenou frekvenci všech druhů slov
- práce s dechem vzhledem k situacím
- sluchově rozlišovat hlásku na začátku slova, později i na jeho konci
- poznat některá písmena a číslice
- poznat napsané své jméno

2. Podpora správné výslovnosti, gramatické správnosti, souvislého vyjadřování:

- podpora gramaticky správného vyjádření myšlenek, zkušeností, zážitků
- podporovat spolupráci s logopedem, m. j. edukací rodičů
- usilovat u dítěte o souvislý vlastní řečový projev
- podporovat správné formulování vzkazu
- rozvíjet srozumitelnost žádosti, přání, vlastního názoru
- vyzkoušet pohotovou mluvní reakci na danou situaci

Rozvoj kognitivních schopností:

- rozlišování jmen a příjmení
- rozlišování tykání a vykání
- podpora nácvičku znalosti dnů v týdnu
- podpora orientace v rodinných vztazích (matka, otec, babička, děda, syn, vnuk, sestra, bratr apod.)
- nácviček pojmenování a grafického ztvárnění geometrických tvarů (kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník)
- třídění dle kategorií (tvar, barva, množství)
- orientace v ploše, prostoru, ve výrazech před, za, nad, pod v tvarovém i početním uspořádání

Socializace:

- učit dítě záměrně předcházet domluvou konfliktům
- prohlubovat u dítěte snahu o samostatnost v oblékání, svlékání, prostírání a úklidu
- přiměřeným hodnocením učit náhledu na situace s cílem předcházet negativismu, agresi
- upevňovat samostatné hygienické návyky
- denním opakováním upevňovat požadované společenské chování
- prohlubování pravidel pozdravu, oslovení, poděkování, požádání o slovo, prosba, nechat mluvit druhého, neskákat dospělým do řeči
- postupně prodlužovat délku setrvání u jedné činnosti s postupně náročnějším obsahem
- podporovat schopnost sebehodnocení
- učit dítě vyjádřit vlastní zájmy, tužby, přání, uvědomovat si prvotní dětské plány
- přeměňovat v jednání dítěte osvojené dovednosti v návyky

Domácí prostředí:

- zákonní zástupce dítěte se seznámí prostřednictvím literatury, internetu, nebo jinou formou s obtížemi svého dítěte
- v případě potřeby se mohou obrátit na p. učitelku v MŠ nebo na odborné pracoviště pro zodpovězení svých otázek
- na základě podrobného seznámení s projevy dítěte zavedou potřebná režimová opatření v domácím prostředí (např. pravidelnou dobu stravování, hygieny, večerní četby, ukládání na lůžko apod.)
- podpora výše zmíněných aktivit dítěte v domácím prostředí: část aktivit pro rozvoj dovedností zařadí MŠ v rámci celodenní péče, a dále je pak zvýšená míra rozvoje dítěte na rodině
- jako nedílnou součástí péče, zda-li u dítěte probíhá, je pravidelná docházka k logopedovi či jinému odborníkovi (dle doporučení PPP, případě MŠ) a současně pravidelné cvičení v domácím prostředí dle zadání odborníka
- je vhodné, aby zákonní zástupci informovali odborníka z příslušného oboru o probíhající paralelní péči, aby nedošlo k přetížení dítěte nebo rodiny
- za účelné lze považovat předat kopii IVP odborníkům, které dítě navštěvuje pro komplexnost péče a přístupu

Závěrem:

IVP je vypracován na 1 školní rok, je to flexibilní dokument, do kterého lze vstupovat podle vývoje a potřeb dítěte.

Spolupráce: rodina, MŠ, logoped, PPP ad. dle stanovené odborné péče

Podkladovým materiálem je jednak záznamový arch každého dítěte v MŠ a dále pak odborné vyšetření každého jednotlivého dítěte v PPP pro OŠD.

Po řádném a detailním seznámení s IVP souhlasí:

Zákonný zástupce dítěte

Vedoucí učitelka MŠ

Třídní učitelka MŠ

Základní škola nadporučíka letectva Josefa Františka a Mateřská škola Otaslavice

CHARAKTERISTIKA TŘÍDY v MŠ

Evaluační kritéria:

1. Složení a věková kategorie kolektivu (počet chlapců, děvčat).
2. Adaptace a přizpůsobování se režimu MŠ.
3. Chování a vztahy mezi dětmi (atmosféra v kolektivu dětí).
4. Úroveň návyků a míra samostatnosti v:
 - oblékání
 - stolování
 - pořádek a hygiena
5. Úroveň hry a zapojení do hry (zda ve třídě převažují děti, co se věnují individuálním či kooperativním činnostem, jaká je míra spolupráce mezi dětmi, schopnost domluvit se apod.).
6. Pohybové projevy dětí:
 - obratnost
 - koordinovanost pohybů
 - orientace v prostoru
7. Řečové projevy dětí (zda je u některých potřeba logopedická péče):
 - výslovnost
 - slovní zásoba
8. Umělecké projevy dětí:
 - výtvarný
 - hudební
 - dramatický
9. Manuální zručnost dětí:
 - laterálita
 - motorické schopnosti
 - držení nástroje (tužka, nůžky)
10. Úroveň poznávání u dětí:
 - prostorová představivost
 - rozlišování barev
 - rozlišování množství, apod.

Základní škola nadporučíka letectva Josefa Františka a Mateřská škola Otaslavice

POLOLETNÍ A ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ TŘÍDY V MŠ

Evaluační kritéria:

1. Základní data:

- složení a věková kategorie kolektivu
- změny v docházce
- průměrná docházka v proběhnutých měsících
- adaptace – zejména u mladších dětí, chování, vztahy mezi dětmi

2. Výchova a vzdělávání:

- atmosféra v kolektivu dětí
- jaké integrované bloky byly realizovány + konkrétní probíraná témata
- jaká byla specifická zaměření v jednotlivých blocích (pokud byla)

3. Vzdělávací oblasti (dítě a jeho tělo; dítě a jeho psychika; dítě a ten druhý; dítě a společnost; dítě a svět):

- čeho se konkrétně výchovně vzdělávací práce v jednotlivých vzdělávacích oblastech dotýkala
- jaké byly konkrétní dosažené kompetence u dětí (kompetence k řešení problémů; kompetence k učení; kompetence komunikativní; kompetence personální a sociální; kompetence činnostní a občanské;)
- individuální přístup (z jakého důvodu a jakým způsobem)
- závěry pro další výchovně vzdělávací práci

4. Proběhnuté akce pořádané MŠ, nebo při kterých se MŠ spolu účastnila:

- výčet akcí a jejich hodnocení (pozitiva a negativa)

5. Závěrečné hodnocení (shrnutí):

- pozitivní dosažené výsledky
- negativa, neúspěchy ve výchovně vzdělávací práci
- doporučení pro následnou výchovně vzdělávací práci

PLÁNOVANÉ ČINNOSTI				
Týdenní nabídka dětem do organizačních forem dne v podobě činností				
Název integrovaného bloku:				
Téma:		Zapojení dětí, jejich spokojenost		
Od:	Do:	Závěry	Hodnocení	Evaluace
PONDĚLÍ				
ÚTERÝ				
STŘEDA				
ČTVRTEK				
PÁTEK				

Základní škola nadporučíka letectva Josefa Františka a Mateřská škola Otaslavice

HODNOTÍCÍ LIST TEMATICKÉ ČÁSTI
INTEGROVANÉHO BLOKU VZDĚLÁVÁNÍ V MŠ

Třída	
Věková kategorie	
Název integrovaného bloku	
Téma	
Doba plnění	

Kritéria hodnocení: (zda byly naplněny cíle VVP)

Odpověď (správnou odpověď dej do kroužku):

1. Výsledek hodnocení vynikající
ANO NE
2. Výsledek hodnocení velmi dobrý
ANO NE
3. Výsledek hodnocení ještě vyhovující
ANO NE
4. Výsledek hodnocení nevyhovující
ANO NE

Otázky zjišťující stav:

- 1) Pracovala jsem se všemi naplánovanými cíly?
ANO NE
- 2) Vedou činnosti nabízené v rámci IB k naplňování klíčových kompetencí stanovených RVP PV?
ANO NE
- 3) Byla vzdělávací nabídka přiměřeně náročná k věku dětí?
ANO NE
- 4) Co děti nejvíce zaujalo, co se povedlo?

- 5) Co se nedařilo (rizika) a proč?

- 6) Byla organizace prostředí pro děti vstřícná, podnětně zajímavá?
ANO NE
- 7) Podněcovala děti k vlastní aktivitě a experimentování?
ANO NE
- 8) Byly vytvořeny podmínky pro kolektivní činnosti?
ANO NE
- 9) Byl poměr spontánních a řízených činností vyvážený?
ANO NE
- 10) Byla podporována dětská zvědavost a potřeba objevovat?
ANO NE
- 11) Bylo uplatněno prožitkové učení hrou?
ANO NE
- 12) Bylo uplatněno situační učení (praktické ukázky)?
ANO NE
- 13) Byly děti vedeny k přemýšlení, chápání a porozumění sobě i světu kolem sebe?
ANO NE
- 14) Dostávalo se dětem jasných a srozumitelných pokynů?
ANO NE
- 15) Byly plněny individuální potřeby dětí? Byly podporovány individuální rozvojové možnosti dětí?
ANO NE

Závěry pro další výchovně vzdělávací práci:

Vyplnila dne:

Jméno učitelky:

podpis:

Příloha:

- Myšlenkové mapy pro dané téma
- Plánované činnosti a jejich evaluace
- Soubor dílčích vzdělávacích cílů
- Soubor očekávaných výstupů

Základní škola nadporučíka letectva Josefa Františka a Mateřská škola Otaslavice

ZÁZNAM EVALUACE INTEGROVANÉHO BLOKU**A TEMATICKÝCH ČÁSTÍ TŘÍDNÍCH VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ MŠ**

Třída	
Věková kategorie	
Název integrovaného bloku	
Tematické části	
Doba plnění	

Kritéria hodnocení: (zda byly naplněny cíle VVP) kriticky zhodnoťte (uved'te svůj názor) vzhledem k níže uvedeným kritériím číselným ohodnocením 1 – 5, přičemž číslice 5 vyjadřuje maximální kvalitu.

Evaluace témat:	Bodové hodnocení (1 – 5 bodů)
Byla témata pro děti zajímavá?	
Splnila témata záměr pedagoga?	
Umožnila témata naplňovat specifické cíle ze všech pěti vzdělávacích oblastí?	
Umožnila témata naplňovat cíle předškolního vzdělávání?	
Splnila témata požadavek na pestrost a vyváženost činností?	
Splnila témata požadavek na rozvoj osobnosti dítěte a schopnost učení?	
Plnila témata požadavek na realizaci hodnotového cíle (morální kvality)?	
Plnila témata požadavek na děti projevovaly se jako samostatná osobnost?	
Plnila témata záměr docílit součinnost se zákonnými zástupci dětí?	

Evaluace VVP:

- Objevila se rizika v plánování? ANO NE
(Pokud ano, jaká? Jak se rizikům příště vyvarovat?)

- Je pro mě při práci prioritní to, co prožívá a cítí každé jednotlivé dítě? ANO NE
(Jak se to projevilo v tomto IB?)

3. Co se mi výrazně v mé práci s dětmi daří vzhledem k rozvíjení jejich (individuální) osobnosti?

4. Jaká byla projevená přání dětí v tomto IB?

5. Respektuji v práci s dětmi psychosociální podmínky dané RVP PV? ANO NE
Které jsem aktuálně využila v daném IB?

6. Využívala jsem cíleně v rámci IB organizační zajištění dne? ANO NE
(Pokud ne, co se organizačně nepodařilo?)

7. Výčet a hodnocení mimořádných aktivit v rámci programu školy:

8. Akce se zákonnými zástupci dětí, spolupráce:

Závěry pro další IB:

Vyplnila dne:

Jméno učitelky:

podpis:.....

Základní škola nadporučíka letectva Josefa Františka a Mateřská škola Otaslavice

ZÁZNAM EVALUACE

ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU MŠ

Název ŠVP:

Školní rok:

Kritéria hodnocení: kriticky zhodnoťte (uveďte svůj názor) vzhledem k níže uvedeným kritériím číselným ohodnocením 1 – 5, přičemž číslice 5 vyjadřuje maximální kvalitu.

Kritéria:	Bodové hodnocení (1 – 5 bodů)
Je obsah ŠVP v souladu s RVP?	
Respektuje všech pět oblastí vzdělávání?	
Umožňuje naplňovat dílčí cíle vzdělávání?	
Umožňuje ŠVP seznamování s morálními, společenskými a estetickými hodnotami?	
Vede ke zdravému životnímu stylu?	
Zaměřuje se u dětí na zvýšení zájmu o učení a poznávání?	
Vytváří dostatek přirozených situací a námětů k učení?	
Využívá problémové učení a experimentování?	
Využívá smyslového vnímání k přirozenému učení?	
Jsou veškeré činnosti s dětmi založené na radostném prožití celého dne v MŠ?	
Připravuje zodpovědně děti pro vstup do ZŠ ve všech oblastech rozvoje?	
Jsou rozšiřovány a zkvalitňovány nadstandardní aktivity školy?	
Je dostatečně pestrá nabídka zájmových kroužků?	
Je rozvíjena spolupráce s odborníky (PPP, logopedové, psychologové, lékaři apod.)?	
Využívají zákonní zástupci dětí MŠ jako poradenský servis?	
Mají zákonní zástupci dětí dostatečnou možnost účastnit se aktivit školy?	
Podporuje tvořivost pedagogů?	
Odpovídá konkrétním podmínkám školy?	
Nabízí MŠ osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí?	

Vyhodnocení: dotazník celkem z bodů

Závěry pro další vzdělávací činnost školy a třídy:

Projevená přání (zákonných zástupců dětí, dětí, pedagogů, provozních zaměstnanců, obce a další):

Návrhy opatření pro funkčnost plánování a přímé vzdělávací činnosti:

Poznámky:

Vypracovala dne:

Jméno učitelky:

podpis:

Základní škola nadporučíka letectva Josefa Františka a Mateřská škola Otaslavice

EVALUAČNÍ DOTAZNÍK UČITELKY MŠ

Podmínky výchovně vzdělávací práce školy

Jméno: **Podpis:**

Třída:

Datum:

Cíl: zjistit a kriticky zhodnotit kvalitu podmínek mateřské školy

Kvalitu podmínek MŠ kriticky zhodnoťte (uveďte svůj názor) vzhledem k níže uvedeným kritériím číselným ohodnocením 1 – 5, přičemž číslice 5 vyjadřuje maximální kvalitu.

Kritéria:	Bodové hodnocení (1 – 5 bodů)
1. Vybavení nábytkem v mé třídě je dostatečné, vyhovující, estetické.	
2. Vybavení hračkami odpovídá počtu a věku dětí v mé třídě.	
3. Vybavení pomůckami a didaktickými materiály je v mé třídě dostatečné.	
4. Hračky jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samostatně brát a uklízet.	
5. Prostorové uspořádání mé třídy vyhovuje nejružnějším skupinovým i individuálním činnostem dětí.	
6. Děti z mé třídy se podílejí na úpravě a výzdobě prostředí třídy.	
7. Děti z mé třídy se podílejí na úpravě a výzdobě prostředí MŠ.	
8. Výrobky dětí z mé třídy jsou přístupné k prohlédnutí jejich zákonným zástupcům.	
9. Školní zahrada je dle mých představ dostatečně vybavená.	
10. V mé třídě je udržován pořádek a čistota.	
11. Jsou mi jasné mé povinnosti, pravomoce a úkoly.	
12. Jsem dostatečně informována o veškerém dění v MŠ.	
13. Mám dostatek kompetencí, volnosti pro svou práci.	
14. Cítím, že je můj názor v MŠ respektován.	
15. Myslím si, že plánování školy jako celku je funkční.	
16. Myslím si, že spolupráce s ostatními odbornými institucemi je dostatečná.	

Vyhodnocení: dotazník celkem z bodů

Jiné připomínky, poznámky:

Doporučení vyplývající z této analýzy (co si představuji zlepšit pro zkvalitnění podmínek školy):

Základní škola nadporučíka letectva Josefa Františka a Mateřská škola Otaslavice

AUTOEVALUAČNÍ DOTAZNÍK UČITELKY MŠ

Jméno: **podpis:**.....

Třída:

Datum:

Cíl: zjistit a sebekriticky posoudit úroveň vlastní výchovně vzdělávací práce vzhledem k podmínkám daným v ŠVP mateřské školy

Kvalitu úrovně své výchovně vzdělávací práce v MŠ kriticky zhodnoťte (uveďte svůj názor) vzhledem k níže uvedeným kritériím číselným ohodnocením 1 – 5, přičemž číslice 5 vyjadřuje maximální kvalitu.

Kritéria:	Bodové hodnocení (1 – 5 bodů)
1. Veškerá má pedagogická činnost odpovídá poslání školy.	
2. Dostatečně naplňuji cíle dané plánem školy.	
3. Dostatečně naplňuji dílčí vzdělávací cíle dané ŠVP.	
4. Dostatečně naplňuji rámcové vzdělávací cíle dané RVP PV.	
5. V MŠ zajišťuji pravidelný rytmus a řád, který je dostatečně flexibilní, respektuje potřeby dětí a aktuální situaci.	
6. S dětmi trávíme každodenně dostatečně dlouhou dobu venku.	
7. Děti se mnou mají dostatek pohybu jak v MŠ, tak na školní zahradě, nebo na vycházkách.	
8. Zajišťuji řádně bezpečnost dětí.	
9. Jsem dětem vhodným vzorem chování.	
10. Nově přichozím dětem umožňuji postupnou adaptaci v souvislosti na jejich individuálních potřebách.	
11. Respektuji potřeby dětí, reaguji na ně a napomáhám v jejich uspokojování.	
12. Nezatěžuji děti spěchem a chvatem.	
13. Respektuji rovnocenné postavení všech dětí.	
14. Volnost a svobodu dětí dobře vyvažuji nezbytnou mírou omezení vyplývající z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád.	
15. Můj pedagogický styl je podporující, sympatizující, počítám s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.	
16. Nepodporuji u dětí nezdravou soutěživost.	
17. Vyhýbám se negativním slovním komentářům a podporuji děti v samostatnosti, dostatečně chválím a pozitivně hodnotím.	
18. Ve vztazích mezi sebou a dětmi pěstuji vzájemnou důvěru, toleranci, ohleduplnost, zdvořilost a solidaritu.	
19. Děti ve třídě vedu ke vzájemnému přátelství.	
20. Programově se věnuji neformálním vztahům ve třídě a nenásilnou formou je ovlivňuji (prevence šikany, vandalismu a dalších sociálně patologických jevů).	
21. Snažím se u dětí nenásilnou formou vytvářet zdravý životní styl.	

Kritéria:	Bodové hodnocení (1 – 5 bodů)
22. Snažím se děti seznamovat s životními hodnotami.	
23. Pečuji o dostatečný pitný režim všech dětí.	
24. Plně se věnuji dětem a jejich vzdělávání.	
25. Motivuji děti k aktivnímu poznávání.	
26. Vedu děti k podílení se na nabízených činnostech.	
27. Veškeré aktivity podněcují děti k vlastní aktivitě.	
28. Děti v mé třídě nacházejí potřebný klid, bezpečí a soukromí.	
29. Poměr spontánních a řízených činností je v mém denním plánu vyvážený.	
30. Poskytuji dětem dostatek času i prostoru pro hru.	
31. Podporuji děti v experimentování.	
32. Respektuji individuální tempo dětí.	
33. Vytvářím dostatek prostoru pro individuální činnosti dětí.	
34. Vytvářím dostatek prostoru pro skupinové činnosti dětí.	
35. Snažím se realizovat kooperativní činnosti.	
36. Plán tvořím na základě potřeb a zájmů dětí.	
37. Přizpůsobuji činnosti aktuálně vzniklým situacím a rovněž zážitkům dětí.	
38. Má evaluační činnost je smysluplná, vyvozuji z ní závěry pro následnou výchovně vzdělávací práci.	
39. Dbám o svůj odborný, profesní růst, dostatečně věnuji čas sebevzdělávání se (účast na seminářích, zájem o odborný tisk – Informatorium ad.).	
40. Jednám, chovám se profesionálním způsobem – v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými zásadami.	
41. Ve vztazích se zákonnými zástupci dětí se snažím o oboustrannou důvěru a otevřenost.	
42. Vůči zákonným zástupcům dětí jsem vstřícná, ochotná spolupracovat.	
43. Průběžně informuji zákonné zástupce dětí o jejich prospívání, vývoji.	
44. Chráním soukromí rodin a zachovávám patřičnou mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech.	

Vyhodnocení: dotazník celkem z bodů

Jiné připomínky, poznámky:

Plán zkvalitnění své výchovně vzdělávací práce v MŠ (co chci zlepšit a jak):

Základní škola nadporučíka letectva Josefa Františka a Mateřská škola Otaslavice

AUTOEVALUAČNÍ a EVALUAČNÍ DOTAZNÍK

VEDOUcí UČITELKY MŠ

Jméno: **podpis:**.....

Třída:

Datum:

Cíl: zjistit a sebekriticky posoudit úroveň vlastní práce podle stanovených kritérií

Bodové hodnocení 1 až 5 bodů, přičemž číslice 5 vyjadřuje maximální kvalitu.

Kritéria:	Bodové hodnocení (1 – 5 bodů)
45. Vymezuji jasně všem pracovníkům jejich povinnosti, pravomoci a úkoly.	
46. Věnuji se dostatečně odborné přípravě pracovníků.	
47. Vytvářím funkční informační systém uvnitř i v ně mateřské školy.	
48. Vytvářím ovzduší vzájemné důvěry a tolerance.	
49. Dosahuji vedením pedagogických i provozních porad potřebných cílů.	
50. Ponechávám pracovnícím dostatek pravomoci.	
51. Podporuji a motivuji dostatečně zaměstnance školy.	
52. Je mé hodnocení zaměstnanců adekvátní, odpovídá kvalitě jejich práce.	
53. Vedu zaměstnance k dostatečně ke vzájemné spolupráci.	
54. Je plánování chodu školy funkční.	
55. Je mé hospodaření ve škole efektivní.	
56. Mám dostatečně promyšlenou kontrolní, hospitační, autoevaluační činnost a používám zpětné vazby.	
57. Spolupracuji dostatečně se zřizovatelem, dalšími orgány státní správy.	
58. Spolupracuji dostatečně s ostatními školami a organizacemi.	
59. Řeším adekvátně konflikty na pracovišti.	
60. Řeším adekvátně stížnosti.	
61. Reaguji včas a efektivně na aktuální změny.	

Jiné připomínky, návrhy:

Vyhodnocení: dotazník celkem z bodů

Základní škola nadporučíka letectva Josefa Františka a Mateřská škola Otaslavice**KONTROLNÍ ČINNOST U PROVOZNÍCH ZAMĚSTNANCŮ MŠ**

Jméno: podpis:

Pracovní zařazení:

Bodové hodnocení 1 až 5 bodů, přičemž číslice 5 vyjadřuje maximální kvalitu.

V případě, že se nějaké z kritérií netýká pracovní náplně podle uvedeného konkrétního pracovního zařazení, bodové hodnocení se proškrtne. U celkového vyhodnocení tato kritéria nebudou započítána.

Cíl: Hodnotit kvalitu práce podle stanovených kritérií

Kritéria:	Bodové hodnocení (1 – 5 bodů)
1. Plní pracovní úkoly dané pracovní náplní.	
2. Dodržuje organizační řád školy, provozní řád, vnitřní řády a směrnice.	
3. Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek udržuje čisté, zdravotně nezávadné, bezpečné, estetického vzhledu.	
4. Komplexní péče o pořádek a čistotu ve stanoveném pracovním úseku (mj. péče o květinovou výzdobu, průběžný úklid na obtížněji dostupných místech – okenní parapety, odstraňování pavučin, botníky).	
5. Údržba školní zahrady MŠ (pravidelný úklid odpadků, údržba WC).	
6. Údržba školní zahrady MŠ (péče o pískoviště a květinový záhon).	
7. Pracovnice se chová podle zásad zdravého životního stylu, jsou dětem vhodným vzorem	
8. Ve vztazích mezi zaměstnanci otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat.	
9. Nenuť děti do jídla.	
10. Dostatečně spolupracuje s vedoucí učitelkou a učitelkami tříd.	
11. Spolupracuje s dalšími provozními zaměstnanci školy.	
12. Vychází vstřícně různým organizačním požadavkům MŠ (výlety, akce).	
13. Aktivně se s ochotou podílí na různých akcích pořádaných MŠ.	
14. Sleduje konkrétní potřeby dětí a snaží se jim vyhovět.	
15. Vyhýbá se negativním slovním komentářům a děti chválí.	
16. Vůči dětem a jejich zákonným zástupcům je taktní a zachovává mlčenlivost.	
17. Snaha o zkvalitňování své práce, iniciativa.	
18. Dovede přijmout kritiku.	
19. Snaží se o dobré vztahy na pracovišti.	

Jiné připomínky, poznámky:Vyhodnocení: *dotazník celkem z bodů*

V Otaslavicích dne:

Veronika Valkovičová, DiS.
vedoucí učitelka

.....

Základní škola nadporučíka letectva Josefa Františka a Mateřská škola Otaslavice

AUTOEVALUAČNÍ DOTAZNÍK

PROVOZNÍCH ZAMĚSTNANCŮ MŠ

Jméno: **podpis:**.....

Pracovní zařazení:

Datum:

Cíl: zjistit a sebekriticky posoudit úroveň vlastní práce vzhledem k podmínkám daným v ŠVP mateřské školy

Kvalitu úrovně své práce v MŠ kriticky zhodnoťte (uveďte svůj názor) vzhledem k níže uvedeným kritériím číselným ohodnocením 1 – 5, přičemž číslice 5 vyjadřuje maximální kvalitu.

V případě, že se nějaké z kritérií netýká pracovní náplně podle uvedeného konkrétního pracovního zařazení, bodové hodnocení proškrtněte.

Kritéria:	Bodové hodnocení (1 – 5 bodů)
62. Plním všechny své úkoly dané pracovní náplní.	
63. Dodržuji organizační řád školy, provozní řád, vnitřní řády a směrnice.	
64. Dodržuji stanovenou pracovní dobu.	
65. Dbám o pořádek a čistotu na svém pracovišti.	
66. Dbám na to, aby všechny venkovní i vnitřní prostory splňovaly bezpečnostní a hygienické normy MŠ.	
67. Dbám o květinovou výzdobu na svém úseku pracoviště.	
68. Potěší mě pochvala a uznání mých nadřízených.	
69. Nenuťím děti do jídla.	
70. Dostatečně spolupracuji s vedoucí učitelkou a učitelkami tříd.	
71. Spolupracuji s dalšími provozními zaměstnanci školy.	
72. Vycházím vstříc různým organizačním požadavkům MŠ (výlety, akce).	
73. Aktivně se s ochotou podílím na různých akcích pořádaných MŠ.	
74. Sleduji konkrétní potřeby dětí a snažím se jim vyhovět.	
75. Vyhýbám se negativním slovním komentářům a děti chválím.	
76. Vůči dětem a jejich zákonným zástupcům jsem taktní a zachovávám mlčenlivost.	
77. Mám dostatek možností pro realizaci svých vlastních podnětů a nápadů.	
78. Dovedu přijmout kritiku.	
79. Snažím se o dobré vztahy na pracovišti.	

Vyhodnocení: dotazník celkem z bodů

Jiné připomínky, poznámky:

V čem chci svoji práci v MŠ zlepšit a jak:

Základní škola nadporučíka letectva Josefa Františka a mateřská škola Otaslavice

ZÁZNAMOVÝ ARCH PRO HOSPITACI

Jméno hospitujícího:

Jméno hospitované učitelky:

Datum hospitace:

Tematická část:

Třída:

Věková kategorie:

Počet přítomných dětí:

Hlavní cíl hospitace:

Další cíle:

Další jevy k vyhodnocování průběhu vzdělávací činnosti	ANO	NE
Přátelská atmosféra a pohoda ve třídě.		
Prostor pro komunikaci a spolupráci dětí.		
Příležitost k pohybovým aktivitám.		
Uplatňování nových forem a metod práce.		
Prvky zdravého životního stylu.		
Prvky multikulturní výchovy.		
Prvky preventivní výchovy.		
Bezpečnost.		
Funkční TVP – ŠVP.		
Záznamy z pozorování dítěte.		
Vedení třídní dokumentace.		
Úprava interiéru třídy.		
Volný režim den, samostatnost při sebeobsluze.		
Příprava učitelky na výchovně vzdělávací činnost.		
Dostupnost hraček a pomůcek pro děti.		
Rozvíjení jednotlivých klíčových kompetencí.		
K učení		
K řešení problémů		
Komunikativní		
Sociálně personální		
Činnostní a občanské		

Sledování činností a jejich průběh:

Ranní hry:

Rizika:

Zacílená pedagogická činnost:

Rizika:

Ranní kruh (kuropění):

Připomínky hospitujícího:

Pozitiva:

Negativa:

Doporučení:

Připomínky hospitovaného:

Datum pohospitačního pohovoru:

.....

podpis hospitovaného

.....

podpis hospitujícího

Rozlišování množství - je osvojena početní řada alespoň do 5, orientace v pojmech – první, poslední, uprostřed

- srovnání
- třídění
- řešení problémových úloh

Školní rok									
Datum									
Nedokáže třídit a seskupovat předměty podle určitého pravidla.									
Při třídění či uspořádávání předmětů občas chybuje.									
Dovede porovnávat vlastnosti předmětů (velikost, tvar aj.).									
Dovede třídit předměty dle daného kritéria (roztřídí korálky do skupin podle barvy, tvaru, velikosti).									
Dovede seřadit předměty podle velikosti vzestupně i sestupně (např. pastelky).									
Nepoužívá číselných pojmů.									
Počíná vytvářet číselnou řadu, ale chybuje.									
Vyjmenuje číselnou řadu a spočítá počet prvků v rozsahu do pěti (deseti).									
Přemýšlí, uvažuje (odpovídá na položené otázky, řeší jednoduché problémy a situace, slovní příklady, úlohy, hádanky, rébusy).									

4. SOCIÁLNÍ DOVEDNOSTI

- a) **adaptace na MŠ**
- b) **Zařazení do třídy** - vztahy s vrstevníky (kontakt ve hře - hraje si sám, potřebuje partnera, spontánní hra, upřednostňuje obsahovou stránku hry, chování ...)
- c) **Navazování kontaktu s pedagogem, dospělými**
- d) **Respektování (dodržování) pravidel**

a) **Adaptace na MŠ**

Školní rok									
Datum									
Zvládá odloučení od rodičů (po určitou část dne).									
Vystupuje samostatně, má svůj názor, dokáže vyjádřit souhlas i nesouhlas.									
Projevuje se jako emočně stálé, bez výrazných výkyvů v náladách.									
Dovede se přizpůsobit konkrétní činnosti či situaci.									

b) **Zařazení do třídy**

Školní rok									
Datum									
Není součástí skupiny, je stranou.									
Ve skupině hledá své místo, postupně se začleňuje.									
Do skupiny již patří, má v ní jistou pozici, ale stále izolovanou.									
Upevňuje svou roli i pozici ve skupině, začíná spolupracovat, své místo v ní dokáže obhájit.									

c) Navazování kontaktu s pedagogem, dospělými

Školní rok										
Datum										
Zachovává si odstup.										
Snaží se navázat kontakt, začíná komunikovat.										
Snaží se komunikovat, často si vynucuje pozornost.										
Komunikuje s dospělým celkem bez obtíží, občas situaci neodhadne.										
Komunikuje s dospělým adekvátně, je přiměřeně aktivní.										

d) Respektování pravidel

Školní rok										
Datum										
Nechápe pravidla.										
Chápe pouze jednoduchá pravidla, není však schopno se jimi řídit.										
Je schopno pochopit pravidla i jejich smysl, snaží se jimi řídit.										
Chápe pravidla, zpravidla je dokáže přijmout.										

5. ŠKOLNÍ ZRALOST

- a) U dítěte nejsou patrné žádné závažnější problémy pro zahájení povinné školní docházky.

- b) U dítěte se objevují následující problémy (co konkrétně dítě nezvládá, ve kterých směrech potřebuje čas či cílenou pomoc).

Datum zápisu:

Poznámka:

Před vstupem dítěte do ZŠ může pedagog na základě průběžně vedených poznámek celkem zhodnotit vývoj dítěte a jeho vzdělávací pokroky za celé předškolní období. Tím zhodnotí výsledky vzdělávacího úsilí a stejně tak může poměrně spolehlivě odhadnout vzdělávací předpoklady dítěte.

Je dobré provést toto celkové zhodnocení dříve ještě před zápisem dítěte do ZŠ a získat tak čas k tomu, aby bylo možno dítěti pomoc potřebné dovednosti ještě zdokonalit.

Základní škola nadporučíka letectva Josefa Františka a Mateřská škola Otaslavice

DOTAZNÍK PRO RODIČE (ZÁKONNÉ ZÁSTUPCE) DĚTÍ

DOCHÁZEJÍCÍCH DO MATEŘSKÉ ŠKOLY

Vážení rodiče, rádi bychom zjistili Váš pohled a názor na úroveň naší školy. Vaše anonymní odpovědi budou cenným vodítkem a inspirací ke zkvalitnění naší práce. Prosíme Vás proto o anonymní vyplnění ankety. Děkujeme za spolupráci.

S výsledky (tedy převažovanými klady i zápory) Vás seznámíme po vyhodnocení.

*Uveďte svůj názor vzhledem k níže uvedeným kritériím ohodnocením známkou 1-5, přičemž **známka 1** znamená **výborně**, vyjadřuje **úplnou spokojenost** ☺
známka 5 znamená **nedostatečně**, vyjadřuje **velmi nízkou spokojenost** ☹*

Ke každé odpovědi zakroužkujte vždy jen jednu známku.

Kritéria	Hodnocení známkou 1 až 5
Budova MŠ je řádně uklizena a působí esteticky.	1 – 2 – 3 – 4 – 5
Třída (uveďte I. nebo II., popřípadě i obě) je útulná a vhodně vybavená.	1 – 2 – 3 – 4 – 5
Školní zahrada je vybavená dostatečně.	1 – 2 – 3 – 4 – 5
Dětem se podává vhodná a pestrá strava.	1 – 2 – 3 – 4 – 5
Mateřská škola je vstřícná k potřebám rodičů.	1 – 2 – 3 – 4 – 5
O dění v MŠ jsem informován/a dostatečně a včas.	1 – 2 – 3 – 4 – 5
Jsem spokojen/a se spoluprací s učitelkami třídy (uveďte I. nebo II., popřípadě i obě).	1 – 2 – 3 – 4 – 5
Jsem informován/a ze strany MŠ o chování a úrovni schopností svého dítěte.	1 – 2 – 3 – 4 – 5
MŠ nabízí dostatek akcí a aktivit, které děti zaujmou.	1 – 2 – 3 – 4 – 5
S kroužky, které MŠ nabízí, jsem spokojen/a.	1 – 2 – 3 – 4 – 5
Režim školy je pružný vzhledem k mým potřebám.	1 – 2 – 3 – 4 – 5
O výchovně vzdělávacím programu v MŠ jsem informován/a.	1 – 2 – 3 – 4 – 5
Mateřská škola ovlivňuje moje dítě pozitivním směrem.	1 – 2 – 3 – 4 – 5
Mám dojem, že učitelky ve třídě(uveďte I. nebo II., popřípadě obě) se k dětem chovají přátelsky, vlídně a obětavě.	1 – 2 – 3 – 4 – 5
Cítím se seznámen/a se všemi aktivitami MŠ.	1 – 2 – 3 – 4 – 5
Moje dítě chodí domů z MŠ spokojené.	1 – 2 – 3 – 4 – 5
Zaměstnanci školy se mnou jednají taktně a vstřícně.	1 – 2 – 3 – 4 – 5
Zajištění preventivního vyšetření výslovnosti dětí v MŠ hodnotím:	1 – 2 – 3 – 4 – 5
Práci vedoucí učitelky MŠ hodnotím:	1 – 2 – 3 – 4 – 5
Práci ředitele školy hodnotím:	1 – 2 – 3 – 4 – 5
Provozní doba MŠ mi vyhovuje.	1 – 2 – 3 – 4 – 5
Mám dojem, že dítě je díky docházce do MŠ více samostatné.	1 – 2 – 3 – 4 – 5
Mateřská škola se věnuje efektivně přípravě dětí na základní školu.	1 – 2 – 3 – 4 – 5
O dění v mateřské škole se zajímám.	1 – 2 – 3 – 4 – 5
Zajímám se o chování a úroveň schopností svého dítěte v MŠ.	1 – 2 – 3 – 4 – 5

